

FÁTIMA LUZ EPAZ

Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej
w Fatimie

Dyrektor: Ks. Carlos Cabecinhas

Kwartalnik	Rok 13	58
------------	--------	----

Czas łaski i miłosierdzia: dziękczynienie
za dar Fatimy

Pielgrzymująca Pani Fatimska na spotkaniu młodzieży

/ Ks. Carlos Cabecinhas

Sanktuarium Fatimskie będzie, w sposób szczególny, obecne na najbliższych Światowych Dniach Młodzieży, które odbędą się w Panamie w styczniu 2019 r. Na to największe spotkanie młodych chrześcijan z całego świata przybędzie figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej, którą nazywamy figurą nr 1.

Światowym Dniom Młodzieży Panama 2019 przyświeca maryjne hasło: „Oto Ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa!” (Łk 1, 38). Wyraźnie maryjny charakter ma również program przygotowań do tego wydarzenia – papież Franciszek wybrał bowiem Maryję jako główny temat drogi prowadzącej do Światowych Dni Młodzieży w 2019 r.

Figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej, która będzie obecna podczas Światowych Dni Młodzieży, to pierwsza i oryginalna figura – ta, która nawiedziła wszystkie kontynenty, wielokrotnie okrążyła świat, a w roku 2000 została uroczystie intronizowana w bazylice Matki Boskiej Różańcowej w Fatimie. Obecnie opuszcza ona Sanktuarium tylko w bardzo wyjątkowych sytuacjach. Biorąc pod uwagę, że Światowe Dni Młodzieży są wydarzeniem religijnym najwyższej rangi, że Kościół otacza młodzież szczególną duszpasterską troską, a wybrany przez Ojca Świętego temat ŚDM odnosi się bezpośrednio do Maryi, Sanktuarium Fatimskie pragnie zaznaczyć swoją obecność na tym spotkaniu w sposób znaczący: poprzez wysłanie najważniejszej figury pielgrzymującej Matki Boskiej Fatimskiej.

W ten sposób chcemy pokazać także, że w Fatimie i w jej orędziu młodzież może odnaleźć Maryję jako drogę prowadzącą do Boga, nauczycielkę wypełniania Jego woli oraz ratunek w obliczu życiowych trosk i wątpliwości, które trapią każdego z nas.

Ważnym powodem, który skłania nas do wysłania na Światowe Dni Młodzieży figury pielgrzymującej nr 1 jest również wielkie nabożeństwo panamskich katolików do Matki Boskiej Fatimskiej.

W październiku odbędzie się Synod Biskupów poświęcony młodzieży i jej miejscu w Kościele. W styczniu przyszłego roku młodzi ludzie spotkają się i będą świętować wraz z papieżem Franciszkiem w Panamie. Te dwie intencje obecne będą w życiu i modlitwie Sanktuarium Fatimskiego jako forma przygotowania do obu tych wydarzeń i szczególnie wkład miejsca, w którym Matka Boska objawiła się, aby prosić o modlitwę.

Fatimska figura pielgrzymująca na Światowych Dniach Młodzieży w Panamie

Spotkanie młodych z papieżem Franciszkiem
odbędzie się od 23 do 27 stycznia 2019 r. / Cátia Filipe

Sanktuarium Fatimskie wyśle figurę pielgrzymującą nr 1 na Światowe Dni Młodzieży w Panamie. Na zaplanowanym od 23 do 27 stycznia 2019 r. spotkaniu z młodymi ludźmi obecny będzie papież Franciszek. Wydarzenie to, zorganizowane po raz pierwszy w Ameryce Środkowej, będzie przebiegało pod wybranym przez Ojca Świętego hasłem: „Oto Ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa!” (Łk 1, 38).

W lipcu dyrektor biura prasowego Stolicy Apostolskiej Greg Burke ogłosił komunikat: „Przyjmując zaproszenie rządu i biskupów panamskich, Jego Świątobliwość papież Franciszek odwiedzi Panamę od 23 do 27 stycznia 2019 r. z okazji kolejnych Światowych Dni Młodzieży, które odbędą się w mieście Panama”.

Panama będzie dziewiątym krajem Ameryki Łacińskiej, do którego uda się papież Franciszek. Ojciec Święty pielgrzymował już do Brazylii (2013), Boliwii, Ekwadoru, Paragwaju i na Kubę (2015), do Meksyku (2016) oraz do Chile i Peru (w 2018).

Podczas peregrinacji figury pielgrzymującej nr 2 w Panamie, która odbywała się w roku stulecia objawień (2017), arcybiskup JE José Domingo Ulloa zawierzył Światowe Dni Młodzieży w 2019 r. Matce Boskiej Fatimskiej: „Modlimy się w intencji Światowych Dni Młodzieży, szczególnie zaś w intencji dzieci, młodzieży i rodzin. Niech wezwania orędzia, które przekazała Maryja w Cova da Iria, będą dziś podjęte przez każdego z Panamczyków”. W homilii wygłoszonej na Mszy św. w kościele El Chorrillo, abp Ulloa powitał figurę pielgrzymującą i podziękował Bogu za tę historyczną pielgrzymkę, która pozwoliła narodowi panamskiemu oddawać cześć pięknemu wizerunkowi Pani Fatimskiej: „Jesteśmy zaszczytzeni, że jedna z kopii figury jest tu dziś z nami. Możemy poczuć się tak, jakbyśmy byli w Fatimie”.

Warto zauważyć, że także logo przyszłorocznych Światowych Dni Młodzieży zawiera nawiązanie do wizerunku Matki Boskiej. Znak graficzny ŚDM 2019 przedstawia: symbol kraju – stylizowany zarys Kanału Panamskiego, krzyż pielgrzymi oraz kontur postaci Maryi, nad której głową umieszczono pięć kółek wyobrażających pięć kontynentów; a wszystko to ujęte w kształt serca.

Przypomnijmy, że pierwsza figura pielgrzymująca Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy, wykonana według wskazówek siostry Łucji, została ofiarowana przez biskupa diecezji Leirii i uroczystie ukoronowana przez arcybiskupa Evory

13 maja 1947 r. Od tego dnia figura przemierzyła świat wiele razy.

Pomysł peregrinacji narodził się w 1945 r., tuż po zakończeniu II wojny światowej. Pewien proboszcz z Berlina zaproponował wówczas, aby figura Matki Boskiej z Fatimy nawiedziła wszystkie europejskie stolice i miasta będące siedzibami biskupstw, aż do granicy z Rosją. Pomysł ten podjęła reprezentantka Luksemburga w Międzynarodowej Radzie Żeńskiej Młodzieży Katolickiej i rok później, dokładnie w rocznicę koronacji, rozpoczęła się pierwsza podróż figury pielgrzymującej Matki Boskiej Fatimskiej. Po ponad pięćdziesięciu latach pielgrzymowania, podczas których figura odwiedziła 64 kraje na wszystkich kontynentach (niektóre z nich po kilka razy), władze Sanktuarium uznały, że nie powinna ona opuszczać Fatimy tak często, a tylko w wyjątkowych wypadkach.

W maju 2000 r., po wizycie w Brazylii (upamiętniającej 500. rocznicę przybycia na te ziemie portugalskiego żeglarza i odkrywcy Pedro Alvaresa Cabrala), figurę pielgrzymującą prezentowano na wystawie „Fatima Światło i Pokój”, gdzie obejrzały ją dziesiątki tysięcy zwiedzających. Trzy lata później, 8 grudnia 2003 r. – w uroczystość Niepokalanego Poczęcia – figurę umieszczono na specjalnym postumencie przy ołtarzu głównym w bazylice Matki Boskiej Różańcowej w Fatimie.

12 maja 2014 r. figura powróciła na pielgrzymkowy szlak i nawiedziła portugalskie zakony kontemplacyjne; peregrinacja ta trwała do 2 lutego 2015 r. Od 13 maja 2015 r. do 13 maja 2016 r. wizerunek Matki Boskiej Fatimskiej pielgrzymował do wszystkich diecezji Portugalii. Ostatnio gościła również w sanktuarium w San Giovanni Rotondo we Włoszech.

Obecnie Sanktuarium dysponuje 13 figurami pielgrzymującymi; jest to liczba symboliczna i Sanktuarium nie planuje wykonywania kolejnych wizerunków.

W 2018 r. figury pielgrzymujące odbyły już wiele peregrinacji na terenie Portugalii w diecezjach: Evory, Lizbony, Aveiro, Leirii-Fatimy i Santarém oraz za granicą: w Hiszpanii, we Włoszech, w Kanadzie, w Stanach Zjednoczonych i w Beninie. Jeszcze w tym roku figura nr 8 ma zaplanowaną na październik wizytę w Paterson w Stanach Zjednoczonych; figura nr 12 od 1 maja przebywa w Kolumbii; figura nr 3 do końca października gości w Campus w Brazylii; figura nr 4 pod koniec roku zakończy, trwającą od listopada 2016 r., peregrinację w diecezjach włoskich, którą organizuje maryjny ruch *Messaggio di Fátima*.

JE António Augusto dos Santos Marto mianowany kardynałem

Ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy otrzymał insygnia kardynalskie z rąk papieża Franciszka / Cátia Filipe

Bazylika *Santa Maria sopra Minerva* kościołem tytularnym kard. António Marto

28 czerwca o godz. 15.40 (czasu lizbońskiego), podczas uroczystości w Bazylice św. Piotra, papież Franciszek wypowiedział imię biskupa diecezji Leirii-Fatimy JE António Marto, jako nowego kardynała Kościoła katolickiego.

Zwracając się do nowych kardynałów Ojciec Święty powiedział: „Nawrócenie z naszych grzechów, z naszych skłonności egoistycznych nie jest i nigdy nie będzie celem samym w sobie, ale przede wszystkim ma na celu wzrost wierności i gotowości do podjęcia misji. I to w taki sposób, abyśmy w godzinie prawdy, zwłaszcza w chwilach trudnych naszych braci, byli gotowi i dyspozycyjni, żeby towarzyszyć i przyjąć wszystkich i każdego, a nie zamieniali się w doskonałe bufory, czy to ze względu na ograniczoność spojrzenia, czy co gorsza, dlatego, że spieramy się czy też myślimy między sobą, kto jest najważniejszy”.

„Kiedy zapominamy o misji, gdy tracimy z oczu konkretną twarz naszych braci, nasze życie zamyka się w poszukiwaniu własnych korzyści i naszych własnych zabezpieczeń”, mówił dalej papież i wyjaśniał: „tak zaczynają narastać urazy, smutki i niesmak”, które prowadzą do tego, że „brakuje miejsca dla innych, dla wspólnoty kościelnej, dla ubogich, aby słuchać głosu Pana”.

Jego Świątobliwość przypomniał o zaproszeniu, jakie kieruje do nas Bóg: „abyśmy nie zapominali, że władza w Kościele rozwija się wraz z ową zdolnością do krzewienia godności drugiego, namaszczenia drugiego, aby uleczyć jego rany i jego wielokrotnie zranioną nadzieję. I kontynuował: „Pan idzie przed nami, aby przypomnieć nam raz jeszcze, że jedyną wiarygodną władzą jest ta, która rodzi się ze stawania u stóp innych, aby służyć Chrystusowi”.

Papież Franciszek zwrócił też uwagę na to, co uważa za „najwyższy zaszczyt, jaki możemy uzyskać, najwspanialszy awans, jaki może nam przyspaść w udziale: służyć Chrystusowi w wiernym ludzie Bożym, w głodnym, zapomnianym, w uwięzionym, chorym, uzależnionym, opuszczonym, w konkretnych osobach z ich historiami i nadziejami, z ich oczekiwaniami i rozczarowaniami, z ich cierpieniami i urazami. Tylko w ten sposób autorytet pasterza będzie miał smak Ewangelii”. I zakończył słowami: „Nikt z nas nie powinien czuć się «lepszy» od nikogo. Nikt z nas nie powinien patrzeć na innych z góry. Możemy w ten sposób patrzeć na jakąś osobę tylko wtedy, gdy pomagamy jej wstać”.

Następnie papież odczytał formułę kreowania kardynałów i wypowiedział po la-

cinie ich imiona, wiążąc w ten sposób nominatów ścisłymi więzami z posługą Ojca Świętego. Potem nowi kardynałowie złożyli wyznanie wiary oraz wypowiedzieli rotę ślubowania, w której przyrzekli wierności i posłuszeństwo papieżowi i jego następcom. Każdy z 14 dostojników otrzymał biret kardynalski; zgodnie z porządkiem aktu kreowania portugalski biskup António Marto przyjął go jako siódmy.

JE António Marto został kreowany na kardynała-prezbitera tytularnego kościoła *Santa Maria sopra Minerva*. Ta rzymska świątynia była już w XIX w. przyznana innemu portugalskiemu kardynałowi Guilherme Henriquesowi de Carvalho, dziewiętemu patriarsze Lizbony, który był także biskupem diecezji Leirii. *Santa Maria sopra Minerva* to bazylika mniejsza i jeden z najważniejszych kościołów dominikańskich w Rzymie.

Biciem dzwonów bazyliki Matki Boskiej Różańcowej uczczono w Sanktuarium Fatimskim nominację kardynalską pasterza diecezji Leirii-Fatimy.

Rektor Sanktuarium Fatimskiego ks. Carlos Cabecinhas, w wywiadach udzielonych po uroczystościach dziennikarzom, wyrażał ogromną radość z powodu wyniesienia JE António Marto do godności kardynała, ale zwrócił też uwagę na wielką odpowiedzialność wiążącą się z tą misją. „Fatima ma w swoje DNA wpisana łączność z papieżem”, podkreślił kapłan i dodał, że „ten wybór jest oczywiście osobistym wyborem papieża Franciszka, ale ponieważ bp António jest ordynariuszem diecezji Leirii-Fatimy to nominacja ta łączy nas jeszcze mocniej z Ojcem Świętym, za którego codziennie modlimy się w Sanktuarium Fatimskim”.

Nowi kardynałowie pozdrowili papieża-emeryta Benedykta XVI

Papież Franciszek: godność kardynalska dla JE António Marto to wyraz „czułości Matki Boskiej”

Kard. António Marto wyraża gotowość do wypełniania misji, którą powierzył mu papież Franciszek

Konferencja prasowa ordynariusza diecezji Leirii-Fatimy w watykańskiej

Sala Stampa / Cátia Filipe

Kard. António Marto udzielił wywiadów prasie zagranicznej

Ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy JE António Marto, krótko po powołaniu przez papieża Franciszka na godność kardynalską, pojawił się w sali prasowej Stolicy Apostolskiej i rozmawiał z dziennikarzami z wielu krajów.

Pytany o to, co ta nominacja oznacza dla Portugalii, przypomniał, że „kardynał jest doradcą, bliskim współpracownikiem papieża i robi to, o co papież go poprosi”. I dodał: „Jestem biskupem diecezjalnym i będę nadal wraz z innymi biskupami pracował w ramach Konferencji Episkopatu”.

Przypomnijmy, że w latach 2001-2004 JE António Marto był biskupem pomocniczym Bragi, a potem ordynariuszem diecezji Viseu. 22 kwietnia 2006 r. otrzymał nominację na biskupa diecezji Leirii-Fatimy, którą objął 25 czerwca tego samego roku.

Kardynał Marto będzie nadal stał na czele powierzonej mu diecezji: „Nic mi nie powiedziano, nie otrzymałem żadnego sygnału, że coś miało się w tej kwestii zmienić”. Portugalski dostojnik przypomniał, że „wszyscy inni kardynałowie pozostają w swoich diecezjach” i zauważył, iż godność kardynalska będzie ważnym sprawdzianem dla pracy duszpasterskiej prowadzonej w Fatimie.

„Obchody stulecia objawień w Cova da Iria dały mi okazję do dwóch audiencji prywatnych u Ojca Świętego, związanych z przygotowaniem do jego pielgrzymki do Fatimy. Oczywiście mogliśmy wówczas rozmawiać również o najważniejszych aspektach tego pontyfikatu wskazanych w adhortacji apostołskiej *Evangelii Gaudium*”, powiedział portugalski dostojnik i dodał, że w chwilach tych odczuwał „głęboką syntonię łączącą biskupa Leirii-Fatimy i papieża Franciszka, prowadzącego głęboką reformę z zgodzie ze wskazaniami tego dokumentu, aby uczynić Kościół bardziej ewangelicznym, miłosiernym i bliższym ludziom”.

JE António Marto uważa, że najważniejszymi powinnościami Kościoła jest „wnikliwie wsłuchiwanie się w cenne opinie wiernych, towarzyszenie im w trudnościach, bycie Kościołem, który przekracza ustalone ramy i wychodzi na spotkanie każdego człowieka; Kościołem, który – w czasach, gdy ludzie są tak bardzo podzieleni – buduje mosty i poszukuje dialogu ze wszystkimi narodami”. I wyjaśniał dalej: „W tym kontekście, w tym bardzo ważnym momencie historii, papież Franciszek spełnia wyjątkową rolę. Ojciec Święty był w Fatimie i – w przeciwieństwie do Benedykta XVI, który wcześniej wnikliwie badał objawienia w Cova da Iria – bardzo szybko i głęboko wyczuł wartość oraz uniwersalny wymiar orędzia fatimskiego i jego znaczenie dla Kościoła. Obchody stulecia były zapewne jednym z powodów mojej nominacji. Oczywiście jest to osobisty wybór papieża, ale sądzę, że to wydarzenie miało niewątpliwie duży wpływ. W liście, który otrzymałem od Ojca Świętego, pisze on, że nominacja kardynalska ukazuje uniwersalny charakter Kościoła i ścisły związek między Stolicą Piotrową a diecezjami”.

Pasterz diecezji Leirii-Fatimy dodał jeszcze: „Jak wiecie, do Fatimy przybywają różni ludzie i są tam obecne różne sposoby wyrażania wiary: od pobożności ludzi bardzo prostych po przedstawicieli elit; wszystkich ich przyjmujemy tak samo”.

Znany ze swojego bezpośredniego stylu bycia JE António Marto przyznał, że ceni sobie prostotę: „Papież pokazuje nam bardzo prosty styl życia, bardzo skromny. Chciałbym, abyśmy pewnego dnia wszyscy doszli do tak prostego sposobu bycia, bez tych przesadnie wyszukanych szat, które – oprócz tego, że mają swoje symboliczne znaczenie – są z innej epoki”.

W dalszej części rozmowy poświęconej nominacji kardynalskiej i nowym obowiązkom kardynał Marto mocno podkreślał gotowość do wypełniania misji, powierzonej mu przez papieża Franciszka. „Nie chciałbym rozbudzać jakichkolwiek nadmiernych oczekiwań. Jestem członkiem Konferencji Episkopatu, która ma swojego przewodniczącego i w której każdy biskup ma głos; wspólnie pracujemy nad rozwiązaniem problemów Kościoła w Portugalii”, zakończył.

Ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy jest zwolennikiem prostoty

Pierwsza międzynarodowa pielgrzymka rocznicowa w 2018 r.

JE John Tong, emerytowany biskup Hongkongu, prosi pielgrzymów o modlitwę za Chiny / Cátia Filipe

Pokój sednem przesłania wygłoszonego przez kard. Johna Tonga

12 i 13 maja Sanktuarium Fatimskie gościło pierwszą międzynarodową pielgrzymkę rocznicową w 2018 r. Uroczystościom przewodniczył kard. John Tong z Hongkongu. Swój udział uroczystościach

zgłosiło w Sanktuarium Fatimskim 148 grup zorganizowanych z 26 krajów ze wszystkich kontynentów, w tym z Azji 350 pielgrzymów w 10 grupach zorganizowanych. Według danych podanych przez Ruch Orędzia Fatimskiego do Cova da Iria przyszło też ponad 37 tysięcy pielgrzymów pieszych.

„Przeżywamy obecnie czas bardzo dyskretnych, ale budzących nadzieję, relacji między Stolicą Apostolską a Chinami; mam na myśli dialog, który może otworzyć drogę do uznania Kościoła katolickiego w tym kraju”, powiedział ordynariusz diecezji Leirii-Fatimi bp António Marto na konferencji prasowej, poprzedzającej uroczystości majowej pielgrzymki rocznicowej.

Odnosząc się do aktualnej sytuacji politycznej w Azji, portugalski dostojnik zwrócił uwagę na wydarzenia na Półwyspie Koreańskim, gdzie „zapłonął płomyk nadziei związany z rozbrojeniem nuklearnym”. Przy tej okazji bp António Marto przypomniał peregrynację figury pielgrzymującej z Fatimy do Korei Południowej, podczas której odwiedziła ona kościół poświęcony Matce Boskiej Fatimskiej, leżący przy granicy z Koreą Północną.

Mówiąc o pokoju na świecie bp Marto wspominał jeszcze „trwającą już osiem lat absurdalną wojnę w Syrii”, a szczególnie

ofiary tego konfliktu, przesiedleńców i uchodźców. Przypomniał też zbliżającą się 100. rocznicę zakończenia pierwszej wojny światowej (konfliktu zbrojnego bardzo silnie obecnego w orędziu fatimskim), która przynagla nas do zakończenia wszystkich toczonych teraz wojen.

Emerytowany biskup Hongkongu kard. John Tong podziękował za zaproszenie do przewodniczenia pierwszej międzynarodowej pielgrzymce rocznicowej w roku 2018 i dodał, że swoją obecność tu traktuje jako „okazję do podjęcia refleksji o nabożeństwie Chińczyków do Matki Boskiej Fatimskiej”.

Chiński kardynał wspominał uroczystości ku czci Matki Boskiej Fatimskiej w Hongkongu i na Tajwanie, szczególnie te, które z wielkim zapalem celebrowano w licznych parafiach w roku stulecia objawień. Mówiąc o pobożności maryjnej w tej części świata, kard. John Tong podkreślał trudną sytuację Kościoła katolickiego w Chinach.

O pierwszej tegorocznej pielgrzymce w Fatimie pamiętał papież Franciszek, który opublikował na swoim koncie na *Twitterze* następujący wpis: „Przenajświętsza Dziewico Fatimska, skieruj swój wzrok na nas, na nasze rodziny, na nasz kraj, na świat”.

Emerytowany biskup Hongkongu był pierwszym duchownym z Azji, który przewodniczył pielgrzymce rocznicowej w Fatimie

Międzynarodowa pielgrzymka rocznicowa w czerwcu: bp Manuel Pelino wskazuje Matkę Miłosierdzia jako przykład i fundament chrześcijańskiej nadziei / Diogo Carvalho Alves

Międzynarodowej pielgrzymce rocznicowej w Fatimie w dniach 12 i 13 czerwca przewodniczył emerytowany biskup Santarém JE Manuel Pelino.

12 czerwca, witając pielgrzymów przybyłych do stóp Maski Boskiej Fatimskiej w Kaplicy Objawień, biskup diecezji Leirii-Fatimy JE António Marto zwrócił uwagę, że tego dnia podpisano historyczne porozumienie między Stanami Zjednoczonymi a Koreą Północną.

Tej samej nocy, podczas Mszy św. odprawianej w wigilię rocznicy objawień, biskup-emeryt diecezji Santarém podkreślał pilną potrzebę pracy duszpasterskiej prowadzącej do nawrócenia, skierowanej przede wszystkim do tych, którzy są poza Kościołem. „Praktyka naszej pracy duszpasterskiej jest lepiej dostosowana do tych, którzy już znajdują się we wspólnocie; trudniej jest nam wyjść na poszukiwanie tych, którzy są poza. Jesteśmy pochłonięci naszymi sprawami i zbyt mało dyspozycyjni, aby szukać poza owczarnią; a nasi wierni starzeją się”, mówił bp Manuel Pelino. Podkreślał przy tym konieczność zmiany postaw duszpasterskich, które powinny odnosić się bezpośrednio do Bożego miłosierdzia i być ukierunkowane na poszukiwanie osób, które oddaliły się od Kościoła. Bp Pelino przypomniał, że misją każdego chrześcijanina jest, aby na podobieństwo Dobrego Pasterza, „poszukiwać owiec zagubionych z powodu rozczarowania, niewłaściwych postaw i słów, trudnych sytuacji, samotności, zapomnienia i wezwać ich, aby powrócili do źródeł wiary”.

W homilii wygłoszonej 13 czerwca bp Manuel Pelino zachęcał pielgrzymów do eklezjalnej komunii z Bogiem przez miłosierną miłość Jezusa, a jako przykład wskazywał Przenajświętszą Dziewicę Maryję. Portugalski dostojnik tłumaczył: „Kiedy człowiek przeżywa wiarę jako spotkanie i zjednoczenie z Chrystusem, odkrywa, że nie jest sam, nie jest opuszczony; wtedy – opierając swoje życie na Bożej miłości – znajduje siłę, aby kochać, powód, aby ufać, zapal, aby budować Królestwo Boże; a w swej ostatniej godzinie – czułość i pokój, aby odejść do światłości Pana”. Podkreślił również, że każdy chrześcijanin powinien dawać przykład i świadectwo nadziei, radości i dobrych uczynków.

„Bóg ukoronował Najświętszą Maryję Pannę swą łaską i miłosierdziem, które są fundamentem chrześcijańskiej nadziei, że Ona zawsze nam towarzyszy i otacza macierzyńską miłością. Tak było podczas wesela w Kanie i w Fatimie... Tak jest i dziś dla tych, którzy wierzą w Jezusa i podążają za Nim, na podobieństwo Maryi, Jego Matki”, zakończył bp Pelino.

Biskup-emeryt diecezji Santarém podkreślił znaczenie orędzia fatimskiego w naszych czasach

Bp Manuel Pelino zachęcał pielgrzymów do podjęcia misji

Pielgrzymka rocznicowa w lipcu: z Fatimy płynie wezwanie do porzucenia postawy rezygnacji i obojętności wobec przejawów zła na świecie

Biskup pomocniczy Porto António Augusto Azevedo wzywa, aby Sanktuarium Fatimskie nadal było miejscem nadziei / Carmo Rodeia

Bp António Azevedo nazwał Fatimę „oknem nadziei”

Międzynarodowa pielgrzymka rocznicowa w lipcu, której przewodniczył biskup pomocniczy Porto JE António Augusto Azevedo, przebiegała pod hasłami porzucenia postawy rezygnacji i obojętności wobec przejawów zła, które dotyczą współczesny świat.

13 lipca, w homilii wygłoszonej podczas Eucharystii kończącej uroczystości, portugalski biskup mówił o Fatimie jako „oknie nadziei, które Bóg otworzył dla ludzi”. Prosił też, aby Sanktuarium pozostało miejscem nieustannie emanującym nadzieją i rozbrzmiewającym orędziem, które jest coraz bardziej potrzebne społeczeństwom, odczuwającym na własnej skórze dramatyczne konsekwencje zjawisk takich, jak: wojna, bieda, dyskryminacja rasowa lub prześladowania religijne. Biskup pomocniczy Porto zwrócił uwagę na paradoksalną sytuację, w której współczesny człowiek – mając do dyspozycji niezwykle różnorodne środki – nader często poddaje się symptomom destrukcji i beznadziejności. Dlatego prosił pielgrzymów obecnych na Placu Modlitwy oraz wszystkie katolickie wspólnoty, aby dzięki swoim działaniom i modlitwom byli orędownikami miłości i nadziei, jaką Bóg pragnie przekazać lu-

dziom, mimo ich niewierności.

„Nie możemy poddawać się rezygnacji, popadać w zubożenie, a tym bardziej pozwalać na banalizację zła”, mówił bp António Augusto Azevedo w homilii, nawiązującej do jego wcześniejszego przesłania, wygłoszonego podczas Mszy św., która rozpoczęła się po tradycyjnej procesji ze świecami w nocy z 12 na 13 lipca. Bp Azevedo podkreślał wówczas, że w dzisiejszych czasach – zarówno w Portugalii, jak i na świecie – potrzebni są mądrzy i kompetentni przywódcy, umiejący przeciwdziałać niedostatkom i życiowej pustce, które nękają tak wiele osób; przywódcy, którzy byłiby „zdolni do zjednoczenia grup, narodów i instytucji w poszukiwaniu dobra wspólnego, w poszanowaniu wolności i godności osoby”. Biskup zachęcał pielgrzymów, którzy przybyli do Sanktuarium Fatimskiego, aby na swojej drodze wiary byli „odważni, nieustraszeni, kreatywni i śmiali”. Niezwykle ważne jest bowiem, aby ludzie wierzący byli „świadomi swojej chrześcijańskiej misji i roli bohaterów współczesnej historii”. Sprawując Eucharystię na ołtarzu w Fatimie bp Azevedo dziękował również za 32 lata sprawowania posługi kapłańskiej.

Na zakończenie międzynarodowej pielgrzymki w dniach 12 i 13 lipca JE António Marto, biskup diecezji Leiría-Fatimy i nowy kardynał Kościoła katolickiego, serdecznie pozdrowił i podziękował wszystkim zgromadzonym,

a szczególnie chorym i dzieciom, za uczestnictwo w dwudniowych uroczystościach. Pozdrowił także gości z zagranicy, wśród których byli pielgrzymi z takich krajów, jak: Hiszpania, Włochy, Niemcy, Francja, Anglia, Polska, Belgia, Wybrzeże Kości Słoniowej, Słowacja, Stany Zjednoczone, Gabon, Holandia, Węgry, Irlandia, Izrael i Brazylia. Według oficjalnych danych w Fatimie obecne było 41 zorganizowanych grup pielgrzymkowych.

Podczas swojej pierwszej pielgrzymki po kreowaniu na kardynała JE António Marto wezwał do modlitwy o pokój na świecie: „Pragniemy błagać o dar pokoju dla nękanego wojnami Bliskiego Wschodu, szczególnie dla Syrii oraz dla naszych prześladowanych i umęczonych braci chrześcijan”.

12 lipca, otwierając pielgrzymkę w Kaplicy Objawień, portugalski kardynał mówił, że peregrynacja do Fatimy to „czas szczególny, jeśli chodzi o doświadczenie czułości i miłości Matki Kościoła”. I kontynuował: „Pielgrzymować to znacznie więcej niż uprawiać turystykę albo sport; tę podróż podejmuje się nie tylko idąc pieszo po drogach tego świata, ale przede wszystkim przemierzając drogę wewnętrzną. Pielgrzymka jest świętą podróżą, duchowym doświadczeniem modlitwy i wewnętrznej ciszy w poszukiwaniu światła i prawdy, czystości serca, pokoju, nawrócenia oraz pojednania z samym sobą, z Bogiem i z bliźnim”.

Biskup pomocniczy z Porto zaapelował o mądrych i kompetentnych przywódców w świecie współczesnym

Mali pielgrzymi wypełnili Cova da Iria podczas Pielgrzymki Dzieci

Biskup pomocniczy Bragi przypomniał dzieciom, że – oprócz swojej mamy – mają zawsze bliską i kochającą Matkę w Niebie / Carmo Rodeia

Tysiące małych „orędowników” – przybyłych z większości portugalskich diecezji, aby podziękować Jezusowi, że dał nam swoją Matkę – wypełniło Plac Sanktuarium Fatimskiego podczas Pielgrzymki Dzieci. Hasłem tegorocznej dziecięcej pielgrzymki były słowa wypowiedziane przez papieża Franciszka podczas jego pobytu w Cova da Iria w 2017 r. – „Mamy Matkę!”.

Przewodniczący pielgrzymce biskup pomocniczy Bragi JE Nuno Almeida, zwracając się do małych pielgrzymów (licznie obecnych w Fatimie mimo ulewnego deszczu, który towarzyszył wszystkim uroczystościom) porównał ich matki i Matkę Boską. Wyjaśniał w ten sposób, że Maryja jest zawsze blisko ludzi i kocha ich, tak jak każda matka kocha swoje dziecko od poczęcia aż do śmierci.

„Matka Boska, sto lat temu, objawiła się tu, w Fatimie, pastuszkom Łucji, Franciszkowi i Hiacyncie, aby – okrywszy nas swoim płaszczem światła, miłosierdzia i współczucia –prowadzić ludzi do Boga”, mówił bp Nuno Almeida. Podkreślił też, że „Maryja jest zawsze blisko i towarzyszy nam swoją macierzyńską miłością”; dlatego „kiedy odmawiamy modlitwę *Zdrowaś Maryjo* otworzymy się na Jej czułość i pozwólmy, aby Jej spojrzenie skierowało nasze spojrzenie ku Jezusowi”.

Eucharystię koncelebrowało 6 biskupów i 61 kapłanów. Podczas liturgii słowa zaprezentowano krótką inscenizację, w której listonosz przynosił do ołtarza list. Uczestniczące we Mszy św. dzieci mogły wrzucać do skrzynek pocztowych, umieszczonych w różnych miejscach Placu Sanktuarium, oryginalne, narysowane i podpisane przez siebie pocztówki, które wykonały w maju podczas przygotowań do Pielgrzymki Dzieci. W ten sposób nawiązano do istniejącej w Fatimie „Poczty Matki Boskiej” (każdy pielgrzym może zostawić wiadomość do Matki Boskiej Fatimskiej w Kaplicy Objawień i innych miejscach Sanktuarium). Dlatego pamiątką, jaką otrzymały dzieci podczas tej pielgrzymki, był skierowany do każdego z nich list, w którym znajdowało się kartonowe, rozkładane oratorium. Oratorium to jest kopią Kaplicy Objawień z

List do Matki Boskiej – wyzwanie postawione przed dziećmi przez Sanktuarium

„Matka z Nieba nigdy nie zawodzi”, powiedział bp Nuno Almeida

figurą Matki Boskiej oraz oficjalnymi wizerunkami świętych Franciszka i Hiacynty Marto. Na bokach tryptyku umieszczono, skierowane do dzieci, przesłanie

Maryi, przypominające im o znaczeniu modlitwy: „Modlić się to rozmawiać z Bogiem, który jest w Niebie. Nigdy nie zapominajcie, aby być blisko Niego”.

Wicerektor Sanktuarium Fatimskiego przyjął delegację parlamentarną z Iranu

Ks. Vítor Coutinho mówił o wspólnych wysiłkach obu religii na rzecz budowania pokoju / Carmo Rodeia

Pielgrzymi pokoju – Irańczycy podkreślają szacunek do Maryi

Wicerektor ks. Vítor Coutinho przyjął w Sanktuarium w Fatimie delegację sześciu przedstawicieli irańskiego parlamentu, na czele której stał przewodniczący komisji Bezpieczeństwa Narodowego i Spraw Zagranicznych deputowany Alaeddin Boroujerdi.

Podczas spotkania ks. Coutinho mówił o pielgrzymowaniu i pokoju jako dwóch zjawiskach, łączących chrześcijaństwo i islam: „Zarówno chrześcijanie, jak i muzułmanie są z natury swej wiary ludźmi pielgrzymującymi” i dodał, że islam jest religią pokoju. Nawiązując do treści orędzia fatimskiego, w którym odnajdujemy liczne odniesienia do pokoju, wicerektor zauważył, że „w tym sensie obie religie łączą wielkie wysiłki na rzecz do budowania pokoju”.

Swoje wystąpienie ks. Coutinho zakończył słowami: „Życzę, abyście poczuli panującą w Fatimie atmosferę i usłyszeli płynące stąd głośnie wezwanie do pokoju dla całego świata; będę się modlił o pokój dla waszego kraju, narodu i dla wszystkich wyznawców waszej religii”.

Z kolei irański deputowany Alaeddin Boroujerdi mówił: „Jestem bardzo zadowolony i w imię Boga dziękuję za możliwość przybycia tu i za to spotkanie”. Podkreślił również, że „obie religie pochodzą z nieba, a to zbliża nas w tym, co najważniejsze”.

Parlamentarzysta – mieszkający w regionie, w którym znajduje się jedno ze świętych miast islamu, przyjmujące co roku około 20 milionów pielgrzymów – przypo-

mniał, że imię „Fatima” jest bardzo ważne dla muzułmanów, tak bowiem nazywała się ukochana córka proroka Mahometa. Podkreślił jednocześnie, że Koran – święta księga islamu – zawiera wiele wersetów poświęconych Maryi.

Na zakończenie spotkania, w którym uczestniczyli także ambasador Iranu w Lizbonie i przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych portugalskiego parlamentu Sérgio Sousa Pinto, wicerektor Sanktuarium ofiarował irańskiej delegacji Pamiątkowy Medal Stulecia Objawień.

Wicerektor Sanktuarium przyjął również ambasador Ukrainy w Portugalii, towarzyszącą ukraińskiej ekipie na Konkurs Piosenki Eurowizji, którego tegoroczny finał odbył się 12 maja w Lizbonie.

Ks. Vítor Coutinho podkreślił bliskie relacje, jakie – w związku z historią i treścią przekazanego tu przez Maryję orędzia – łączy Fatimę z krajami Europy Wschodniej. Ukraińcy byli jedną z pierwszych, dużych grup emigrantów w Portugalii, z którą Sanktuarium nawiązało ścisłe relacje. Z Sanktuarium Fatimskim współpracuje obecnie dwóch ukraińskich księży, pomagających w kontaktach ze wspólnotą, która regularnie odwiedza Cova da Iria.

Delegacja parlamentarna przybyła do Fatimy, aby odwiedzić Sanktuarium

W Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy w Washington... / Ks. Francisco Pereira

Ks. Francisco Pereira z Sanktuarium Fatimskiego pomagał w sprawowaniu sakramentów w Washington

W drugiej połowie maja tego roku kapelan Sanktuarium Fatimskiego ks. Francisco Pereira gościł w sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy w miejscowości Washington w stanie New Jersey (USA). Portugalski kapłan poświęcił część urlopu, aby sprawować posługę kapłańską dla pielgrzymów codziennie przybywających do tego amerykańskiego sanktuarium, któ-

re jest jednocześnie siedzibą Światowego Apostolatu Fatimskiego Stanów Zjednoczonych i miejscem, gdzie ten ruch się narodził.

Ks. Francisco pomagał w pracy duszpasterskiej w sanktuarium, szczególnie wiele czasu spędzając z penitentami przystępującymi do sakramentu pokuty i pojednania.

Najważniejszym momentem poby-

tu kapelana Sanktuarium Fatimskiego w Washington był udział w pielgrzymce wspólnoty portugalskiej w dniu 28 maja (Memorial Day), której w tym roku przewodniczył biskup-emeryt diecezji Santarém JE Manuel Pelino Domingues. Pielgrzymka zgromadziła tysiące katolików pochodzących przede wszystkim z parafii z diecezji Newark na wschodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych. Wśród nich wyróżniała się grupa około 400 młodych ludzi, którzy przez dwa dni przeszli pieszo 79 km z miejscowości Elizabeth (New Jersey) do sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Washington.

Ks. Francisco przewodniczył również niedzielnym Mszom św. w parafiach św. Krzyża w Harrison i Matki Bożej w Elizabeth. Kapłan mówił wiernym o przykładowym życiu i świętości pastuszków fatimskich Franciszka i Hiacynty Marto w nawiązaniu do rozważań papieża Franciszka, zawartych z adhortacji apostolskiej o powszechnym powołaniu do świętości „Cieszcie się i radujcie”.

60. rocznica poświęcenia kościoła pw. Matki Boskiej Fatimskiej w Brasili

Refleksja ks. José Nuno Silvy, kapelana Sanktuarium Fatimskiego, o znaczeniu Fatimy na świecie / Ks. José Nuno Silva

Figura Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy czczona przez brazylijskich katolików

Kościół pw. Matki Boskiej Fatimskiej, zwany popularnie „kościółkiem na skrzyżowaniu ulic 307/308 na Południu”, był pierwszą murowaną świątynią wzniesioną w Brasili. Kamień węgielny położono 26 października 1957 r., a cały kościół zbudowano w zaledwie sto dni. Było to spełnienie obietnicy złożonej Bogu przez pierwszą damę Brazylii panią Sarah Kubitschek, poczynionej w czasie choroby jej córki. Świątynię zainaugurowano 28 czerwca 1958 r.

W pierwotnym projekcie Oscara Niemeyera kościół miał być przeznaczony dla 800 wiernych, ale ostatecznie zrealizowana wersja to nieduża przestrzeń mogąca pomieścić zaledwie 40 osób (lub 140 jeśli doliczyć część zewnętrzną pod zadaniem przypominającym swym kształtem czepek zakonnicy).

Wnętrze i fasadę zdobią ceramiczne płytki *azulejos* autorstwa Athosa Bulcão. Freski z ozdobnymi szlakami i anioły projektu Alfredo Volpiego pokryto farbą podczas remontu przeprowadzonego w 1960 r.

Mimo artystycznego bogactwa miejsca, kościół zadziwia prostotą formy. Ta niewielka świątynia łączy w sobie dwie duchowości: maryjną (przyswiecającą od początku budowy ideą było nawiązanie do cech Matki Boskiej: niewielka i skromna przestrzeń jest – niczym Maryja – zawsze gotowa na przyjęcie ludu pielgrzymującego) oraz franciszkańską, wyrażoną również przez umiar i prostotę.

Brasilia – nowoczesna stolica Brazylii – to miasto zbudowane od podstaw w XX wie-

ku. Świątynia fatimska jest wkomponowana w jego ideowe i architektoniczne założenia urbanistyczne. Jest to drugi, najczęściej odwiedzany przez turystów, obiekt w Brasili. Fakt ten potwierdza uniwersalny wymiar Fatimy na świecie i świadomość, że objawienia z Cova da Iria są najważniejszymi objawieniami minionego stulecia. To dlatego pierwszy kościół w tym mieście został poświęcony Matce Boskiej Fatimskiej.

Obchody 60. rocznicy poświęcenia kościoła trwają przez cały rok, ale najwięcej uroczystości zaplanowano na czerwiec. Jako kapelan Sanktuarium Fatimskiego przewodniczyłem jednej z Eucharystii, uczestniczyłem też w innych. Odkryłem wówczas, na czym polega brazylijska pobożność maryjna: bardzo piękna, bardzo spontaniczna, pełna czułości. Zobaczyłem głębokie oddanie wiernych i wielkie pragnienie lepszego zrozumienia orędzia fatimskiego, dlatego – choć miałem tylko uczestniczyć w liturgiach – a w końcu wygłosiłem na ten temat konferencję.

Zabrałem ze sobą figurę Matki Boskiej (tego samego wymiaru, co wizerunek z Kaplicy Objawień), którą intronizowano w kościele oraz relikwie kanonizowanych w 2017 r. pastuszków fatimskich, które po raz pierwszy wystawiono do adoracji wiernych w Brasili.

Obchody pierwszej rocznicy ustanowienia sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej uświetnione pielgrzymką oraz promocją książki

Szkoły należące do Parafii Studenckiej zaszczycone wizytą figury pielgrzymującej / Rubens Monteiro

Brazylijczycy gorąco miłują Matkę Boską Różańcową z Fatimy

20 maja wierni z miasta Porto Alegre (Brazylia) wyruszyli z pielgrzymką ku czci Matki Boskiej Fatimskiej. W procesji niesiono fotografie i figury świętych pastuszków Hiacynty i Franciszka Marto. Pielgrzymi wyruszyli z kościoła św. Róży z Limy w dzielnicy Rubem Berta do zainaugurowanego rok temu sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w północnej części miasta.

W sanktuarium figurę uroczystie powitali pielgrzymi i kapłani. Rektor sanktuarium ks. José Luiz Schaedler podsumował dziewięciodniowe uroczystości, pamiątkę wielkiej wiary, które przeżywano w tym sanktuarium i w kościele św. Róży z Limy. Wiodące hasło – szesnastej już – dorocznej pielgrzymki, kierowało uwagę jej uczestników na istotne powołanie i wielką rolę, jaką mają do spełnienia w Kościele ludzie świeccy, którzy są świadkami Jezusa Chrystusa we współczesnym społeczeństwie. „Kto należy do Chrystusa powinien być radosny, mimo problemów i trosk. Niech świeccy będą solą ziemi i światłem dla świata”, mówił ks. Schaedler i prosił, abyśmy pozwolili Maryi uczestniczyć w naszym życiu, wejść do naszych domów, a wtedy na świecie zagrości radość, przyjaźń, braterstwo. Rektor sanktuarium zakończył: „Maryja zawsze troszczy się o swoje dzieci i ich potrzeby. Z tą wiarą świętujemy dzisiejszy dzień i złożymy u stóp Matki Boskiej wszystkie troski, zmartwienia i smutki, aby mogła swym światłem opromienić i poprowadzić każdego pielgrzyma”.

Mszyśw. przewodniczył ks. Cesar Leandro Padilha, sekretarz wykonawczy Krajowej Konferencji Biskupów Brazylii dla regionu kościelnego Południe 3. Koncelebrowali: rektor sanktuarium ks. José Luiz Schaedler, proboszcz kościoła św. Róży z Limy ks. Carlos Sebastiany, wikariusz pomocniczy sanktuarium ks. Inácio Selbach i ks. Patrick z

diecezji Luz (stan Minas Gerais); obecny był diakon Léo Eberhardt.

W czasie dziewięciodniowych uroczystości, które poprzedzały główną pielgrzymkę, codziennie odbywały się Msze św. o godz. 9.00, 16.00 i 20.00. Uczestniczyły w nich setki dzieci, nastolatków i młodych ludzi uczęszczających do szkół skupionych w tzw. Sieci Szkół Świętego Franciszka i w Parafii Studenckiej. Eucharystiom przewodniczyło wielu celebransów, którzy wraz z wiernymi współtworzyli ten bogaty czas duchowej refleksji i modlitwy.

Gminne i państwowe szkoły, należące do Parafii Studenckiej, zostały również zaszczycone obecnością figury pielgrzymującej, u stóp której uczniowie, nauczyciele i pracownicy tych placówek mogli się modlić, dziękować i rozmyślać. Obecność wizerunku

Matki Boskiej Fatimskiej w szkołach koordynował ks. Carlos Sebastiany.

13 maja świętowano pierwszą rocznicę powstania sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Porto Alegre. W tym radosnym dniu odprawiano Msze św., a wierni mieli okazję do modlitwy, spowiedzi oraz uzyskania błogosławieństwa.

Odbyła się również promocja książki, której autorką jest Iranélcia Padilha, zatytułowanej „Arquidiocese de Porto Alegre na rota do Santuário de Fátima – Portugal” („Archidiecezja Porto Alegre na szlaku Sanktuarium Fatimskiego w Portugalii”). Ten piękny album zawiera m.in. historię objawień fatimskich oraz działania ruchu *Cursillos de Cristianidad*, podejmowane w związku z obchodami stulecia objawień w portugalskiej Fatimie. Trzeci rozdział książki opisuje historię budowy sanktuarium fatimskiego w Porto Alegre w Brazylii – liczne teksty i ilustracje mówią o powstawaniu świątyni, zbudowanej w znacznym stopniu dzięki wysiłkowi wiernych. Książka relacjonuje również peregrynację figury pielgrzymującej z Fatimy, zorganizowaną przez rektora brazylijskiego sanktuarium ks. José Luiza Schaedlera, w archidiecezji Porto Alegre.

W maju – miesiącu szczególnie poświęconym Maryi, naszej Matce, Matce Boskiej Fatimskiej – Bóg obdarza ogromnymi łaskami, wielką radością, siłą i nową wiarą wszystkich, którzy przybyli do tego sanktuarium. Odnowieni przez siłę miłości Chrystusa i otoczeni opieką Matki Fatimskiej, wierni z zapałem podejmują misję bycia solą ziemi i światłem świata.

Uroczystości w Porto Alegre w Brazylii

Włosi zawierają Matce Boskiej Synod Biskupów poświęcony tematowi „Młodzi ludzie, wiara i rozeznanie powołania”

7 kwietnia – 31 lipca 2018: peregrynacja figury Maryi z Fatimy we Włoszech / bp Ernesto Mandara

Figura pielgrzymująca przemierza Włochy

Od 7 kwietnia do 31 lipca 2018 r. figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej nawiedzała liczne wspólnoty diecezjalne we Włoszech. Głównymi celami peregrynacji było przypomnienie obchodzonego w zeszłym roku stulecia objawień w Fatimie oraz zawierzenie Maryi Synodu Biskupów poświęconego tematowi „Młodzi ludzie, wiara i rozeznanie powołania”.

7 kwietnia 2018 roku figurę pielgrzymującą Matki Boskiej witali na ziemi włoskiej przedstawiciele wysokich władz kościelnych, świeckich i wojskowych oraz lokalnego duchowieństwa. Uroczystej Eucharystii w parafii *Il Gesù Maestro* w Fonte Nuova (w prowincji Rzymu), należącej do diecezji suburbikarnej Sabina-Poggio Mirteto, przewodniczył o. Mauro Meacci, przełożony benedyktyńskiego opactwa terytorialnego Subiaco. Przed uroczystością figurę ukoronowano koroną ofiarowaną przez papieża Jana Pawła II.

Mszę św. przed wyruszeniem figury do innych włoskich diecezji odprawił kardynał Giovanni Battista Re, dla którego Sabina-Poggio Mirteto jest stolicą tytularną. Podczas Eucharystii u stóp „Niebiańskiego Gościa” umieszczono flagi Włoch i Unii Europejskiej jako znak modlitwy i prośby o wstawiennictwo Przenajświętszej Dziewicy Maryi w intencji narodów „starej ewangelizacji”.

Program narodowej peregrynacji przygotowano w uzgodnieniu z kapłanami ze wspólnot parafialnych, które gościły fatimską „Białą Panią”. Podobnie jak podczas poprzedniej pielgrzymki, przeżywano podniosłe i uroczyste chwile, w których bardzo licznie uczestniczyli wierni. Przenajświętszej Dziewicy Maryi zawierzano zbliżający się Synod Biskupów na temat „Młodzi ludzie, wiara i rozeznanie powołania”. Niech „będzie to czas łaski i wysiłku coraz pełniejszego nawrócenia do Boga”, abyśmy – jak zwywa Ojciec Święty – stawali się misjonarzami

Włosi modlą się o pokój u stóp figury pielgrzymującej

szczęścia, które rodzi się w Bogu i nigdy nie zawodzi.

Przy takich okazjach Bóg zsyła obfite łaski liczny wiernym gromadzącym się wokół figury Maryi Dziewicy, która pomaga ludziom odkryć na nowo, „że miłosierdzie Syna Bożego nie zna granic i dociera do wszystkich, nie wykluczając nikogo”. Podczas peregrynacji odbywały się adoracje Najświętszego Sakramentu, czuwania eucharystyczne i maryjne, nabożeństwa pokutne, drogi krzyżowe i procesje ze świecami. Wierni odczuwali tę samą duchową atmosferę, którą odczuwa się w Sanktuarium Fatimskim. Organizowano również spotkania modlitewne dla rodzin, młodzieży i dzieci, narzeczonych oraz małżonków, którzy odnawiali przysięgę małżeńską.

Zakończenie narodowej peregrynacji figury Matki Boskiej Fatimskiej odbyło się w niedzielę 29 lipca w bazylice św. Andrzeja *delle Fratte* (sanktuarium Madonny Cudu) w Rzymie. W uroczystości uczestniczyły władze kościelne, świeckie i wojskowe oraz członkowie maryjnego Ruchu Orędzia Fatimskiego i kapłani, którzy gościli figurę pielgrzymującą we wspólnotach parafialnych i zakonnych oraz świeccy, związani z Wydziałem Koordynacji Maryjnej. Po uroczystym akcie zawierzenia Niepokalanemu Sercu Maryi pożegnano „Niebiańską Pątniczkę”, która przy dźwiękach pieśni *Ave Fátima* i tradycyjnym geście machanie białymi chusteczkami, opuściła Włochy i powróciła do Sanktuarium Fatimskiego.

Historyczne świadectwo wiary zjednoczyło na modlitwie 45 000 osób

Różaniec w 400 miejscowościach na Wyspach Brytyjskich / Oliver Abassolo

Relikwie pastuszków towarzyszyły figurze pielgrzymującej

29 kwietnia 2018 r., z inicjatywy Świątowego Apostolatu Fatimskiego w Anglii i Walii, narodowa figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej oraz relikwie świętych Franciszka i Hiacynty Marto przybyły do miasta Poole w hrabstwie Dorset w Wielkiej Brytanii, aby towarzyszyć modlitwie różańcowej w intencji wiary, życia i pokoju, odmawianej w łączności ze wszystkimi katolikami na Wyspach Brytyjskich – w Anglii, Walii i Szkocji.

Bp John Keenan, patronujący z ramienia Episkopatu ruchowi *Rosary on the Coast* (*Różaniec na Wybrzeżu*), powiedział: „Zgromadziliśmy się tu w przekonaniu, że jesteśmy zjednoczeni w dziesiątkami tysięcy braci katolików i przyjaciół Chrystusa, którzy w tym samym

czasie modlą się w 400 miejscach, w różnych zakątkach naszego kraju, nawet na najbardziej odległych wyspach”.

Różaniec na Wybrzeżu – historyczne świadectwo wiary – połączyło na modlitwie około 45 000 tysięcy osób. Inicjatywa była gorąco popierana przez biskupów ze Szkocji, Walii i Anglii, a Jego Świątobliwość papież Franciszek udzielił uczestnikom różańca swego apostołskiego błogosławieństwa „jako zadatku obfitości łask z Nieba” i powierzył ich opiece Przenajświętszej Maryi Panny, Matki Kościoła.

Przypomnijmy, że w Fatimie Matka Boska sześć razy (od maja do października 1917 r.) powtarzała prośbę o codzienne odmawianie różańca. 13 października powiedziała: „Jestem Matką Boską Różańcową”.

Fatimska figura pielgrzymująca w Mikronezji

Na trasie maryjnej pielgrzymki znalazło się 26 parafii i 14 katolickich szkół

/ Krystal Paco

Na początku lutego 2018 r. figura pielgrzymująca Matki Boskiej Fatimskiej zakończyła, trwającą trzy tygodnie, podróż na wyspę Guam w Mikronezji (archipelag Marianów na zachodnim Pacyfiku).

Pielgrzymka zjednoczyła na modlitwie około 15 000 katolickich mieszkańców wyspy.

Wizerunek Matki Boskiej Fatimskiej odwiedził 26 parafii, 14 katolickich szkół oraz różne instytucje, a wśród nich m.in. Departament ds. Młodzieży, Szpital Guam Memorial oraz organizacje non-profit (m.in. *Sanctuary Incorporated*). Ostatnim etapem peregrynacji była wizyta w parafii pw. Niepokalane-go Serca Maryi w Toto, jednym z miast na Terytorium Guamu.

Tysiące wiernych uczestniczyło w dorocznej pielgrzymce fatimskiej w Republice Południowej Afryki

Portugalska, w większości katolicka, społeczność jest jedną z najliczniejszych wspólnot emigrantów w RPA / Manny de Freitas, koordynator pielgrzymki fatimskiej

Figura Matki Boskiej Fatimskiej przed rozpoczęciem pielgrzymki

12 maja odbyła się w RPA kolejna – dwunasta już – pielgrzymka fatimska, w której z roku na rok uczestniczy coraz więcej pątników. Tegoroczna procesja ciągnęła się przez ponad 500 metrów (średnio pięć osób idących obok siebie). Tłumy wiernych zebrały się w kościele pw. Najświętszego Sakramentu w Malvern East w Johannesburgu, skąd wyruszyła pielgrzymka. Wierni, odmawiając różaniec, przeszli pieszo około 4 km. Na Mszy św. w Instytucie Schoenstatt w Bedfordview (Ekurhuleni), gdzie zakończono uroczystość, obecnych było ponad 2 000 osób.

Podczas pielgrzymki ogłoszono, że już piąty rok z rządu będzie prowadzone

fatimskie nabożeństwo pierwszych pięciu sobót miesiąca.

Jest to największa taka pielgrzymka w Republice Południowej Afryki. Licznie uczestniczą w niej członkowie portugalskiej, w większości katolickiej, społeczności, która jest jedną z najliczniejszych wspólnot emigrantów w Republice Południowej Afryki.

Pierwsza pielgrzymka fatimska w RPA odbyła się w 1991 r. Uczestniczyło w niej zaledwie 50 osób, zachęconych przez grupę młodych parafian, pragnących upamiętnić objawienia Matki Boskiej trojgu pastuszek w Cova da Iria (od maja do października 1917 r.).

Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych uznała heroiczną cnót fundatorki Służebnic Matki Boskiej Fatimskiej

Dekret odczytano podczas uroczystości w fatimskiej bazylice Trójcy Przenajświętszej / Maria Fernanda Tavares SNSF

25 kwietnia Zgromadzenie Służebnic Matki Boskiej Fatimskiej, nierozdzielnie związane z Sanktuarium w Cova da Iria, uczestniczyło w Mszy św. dziękczynnej za uznanie heroicznego cnót swojej fundatorki Luizy Andaluz. Eucharystii przewodniczył biskup Santarém, koncelebrowało wielu księży z tej diecezji. Wśród celebransów był także postulator procesu czcigodnej Luizy, który – specjalnie na tę okazję – przyjechał z Rzymu.

Na początku uroczystości, w wypełnionej niemal do ostatniego miejsca bazylice Trójcy Przenajświętszej, wicepostulatorka procesu beatyfikacyjnego siostra Inês Vasconcelos odczytała dekret o uznaniu heroicznego cnót czcigodnej Luizy Andaluz, zatwierdzony przez papieża Franciszka 19 grudnia 2017 r.

Nie mogąc opublikować w tym biuletynie pełnego tekstu wydanego w Rzymie dekretu, przycinamy poniżej jego istotne fragmenty:

„Wspaniały program na życie: czynić dobro naśladując Boskiego Nauczyciela, czynić szczęśliwymi ludzi wokół.

Ten program nazaczył życie i duchowość służy Bożej Luizy Marii Langstroth Figueira de Sousa Vadre Santa Marta Mesquita e Melo, znanej powszechnie jako Luiza Andaluz. Spośród licznych dóbr materialnych i duchowych otrzymanych od szlachetnej rodziny, w życiu Luizy najważniejszy okazał się skarb wiary. Naśladując Jezusa uczyniła ona ze swego życia dar i, zapominając o sobie, obdarowała wielu nie tylko rodzowymi dobrami, ale przede wszystkim przymiotami swej duszy.

Sługa Boża Luiza Andaluz była córką Antónia Júlio, wicehrabię Andaluz i Anny Langstroth. Urodziła się 12 lutego 1877 r. w Santarém, w patriarchacie Lizbony. Jej kuzynką ze strony matki była święta Katherine Mary Drexel, która w Stanach Zjednoczonych założyła Zgromadzenie Sióstr Najświętszego Sakramentu dla Indian i Kolorowych (*Sisters of the Blessed Sacrament for Indians and Colored People*). Luiza została ochrzczona 15 marca 1877 r., bierzmowana w 1885 r., a do Pierwszej Komunii św. przystąpiła w 1889 r.

W młodości uczestniczyła w życiu towarzyskim właściwym klasie społecznej, do której należała, ale nie rozproszyło to serca Luizy w szczerym poszukiwaniu woli Boga i wypełnianiu jej przez osobiste uswięcenie.

Była kobietą silną, inteligentną, opiekuńczą, a dzięki starannemu wykształceniu mogła doskonalić wyjątkowe przymioty natury. Duchowa wielkość Luizy polegała na umiejętności oddania tych przymiotów do dyspozycji Boga, którego wolą było, aby poświęciła się pomocy osobom najbardziej poszkodowa-

wanym społecznie. Od najmłodszych lat Luiza miała bowiem wiele współczucia dla potrzebujących, w których dostrzegała oblicze Chrystusa. Już jako nastolatka wspomagała utrzymywanie klasztoru klarysek kapucynek w Santarém oraz w ich dzieło pomocy ubogim dzieciom. Kiedy klasztor został zlikwidowany, sługa Boża kontynuowała pracę charytatywną na rzecz najmłodszych.

W owych czasach Portugalia przyniesiona była jarmem mentalności i polityki antyklerykalnej. W tym samym czasie w Fatimie objawiała się Matka Boga, by przekazać pełne otuchy orędzie z Nieba. Wydarzenie to w sposób bardzo głęboki naznaczyło pobożność ludową i duchowość portugalskiego Kościoła. Te dwa przeciwległe bieguny wywarły również wpływ na życie Luizy, która w związku z inicjowanymi przez nią dziełami pomocy społecznej, często cierpiała upokorzenia, zniewagi i przeciwności. Umiała jednak znaleźć siłę i nadzieję, aby nadal prowadzić je z pełnym zaangażowaniem, odpowiadając na macierzyńskie zaproszenie Przenajświętszej Maryi Dziewicy do budowania cywilizacji miłości.

Aby odpowiedzieć na potrzeby ewangelizacyjne i kontynuować dzieła społeczne na rzecz ludzi ubogich, Luiza Andaluz postanowiła powołać zgromadzenie zakonne, które miałyby charakter kontemplacyjny, przepel-niony głębokim duchem modlitwy, a jednocześnie było skuteczne w działaniu na rzecz potrzebujących. Na drodze rozpoznania tych potrzeb Luiza okazała się wyjątkowo roztropna, wyważona, posłuszna i pełna nadziei. 13 maja 1923 r., otrzymawszy zgodę arcybiskupa Evory, sługa Boża wraz z dwunastoma towarzyszkami, udała się do Sanktuarium Fatimskiego, aby poświęcić się Przenajświętszej Dziewicy Maryi i dać początek dziełu. 15 października w Pałacu Andaluz w Santarém powstało powołane przez Luizę dzieło Boże, które w pierwszych latach musiało funkcjonować w ukryciu.

19 kwietnia 1939 r. wydano ostateczną zgodę na powstanie Zgromadzenia Służebnic Matki Boskiej Fatimskiej. 11 października 1939 r. Luiza Andaluz i dwadzieścia cztery inne siostry złożyły pierwszą profesję.

We wszystkich swych poczynaniach osobistych i fundatorskich sługa Boża wyróżniała się heroiczną ufnością w Bożą Opatrzność, której całkowicie się oddawała i ku której nieustannie kierowała swoje córki. Pisała: «Nigdy nie ustanie w kreśleniu złotymi zgłoskami słowa ufność: Pan zawsze wspomaga tego, kto w Nim ufność pokłada!».

Luiza Andaluz założyła w Fatimie *Służbę Informacji i Przyjmowania Pielgrzymów*, która działała na rzecz upowszechniania

S. Luiza Andaluz urodziła się 12 lutego 1877 r.

orędzia, jakie Matka Boska powierzyła trójgu pastuszkom. Ostatnie lata życia spędziła w domu macierzystym Służebnic Matki Boskiej Fatimskiej przy Largo de São Mamede w Lizbonie. Mimo cierpienia fizycznych (spowodowanych przez guz i złamanie kości udowej) do ostatnich chwil nie straciła radości życia i życzliwości.

Odeszła w pokoju 20 sierpnia 1973 r. w wieku dziewięćdziesięciu sześciu lat. Jej ciało zostało pochowane w Santarém.

Po przedstawieniu papieżowi Franciszkowi przez niżej podpisanego Kardynała Prefekta szczegółowej relacji ze wszystkich wcześniej prowadzonych etapów procesu, Jego Świątobliwość, zaakceptował i zatwierdził opinię Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych i, z dzisiejszą datą, ogłosił, co następuje: «Stwierdzamy, że sługa Boża Luiza Maria Andaluz Langstroth Figueira de Sousa Vadre S. Marta Mesquita e Melo (*vide* Luiza Andaluz), założycielka Zgromadzenia Służebnic Matki Boskiej Fatimskiej, posiadała w stopniu heroicznym teologalne cnoty Wiary, Nadziei i Miłości, okazując je tak wobec Boga, jak i względem bliźniego, jak również cztery cnoty główne: Roztropność, Sprawiedliwość, Męstwo i Wstrzemięźliwość oraz inne cnoty w przypadku, o którym mowa i z wynikającymi stąd konsekwencjami».

Ojciec Święty zlecił, aby niniejszy dekret został podany do publicznej wiadomości oraz przedrukowany w aktach Kongregacji do Spraw Kanonizacji.

Wydano w Rzymie, 18 dnia miesiąca grudnia Roku Pańskiego 2017.

Kardynał ANGELUS AMATO SDB, Prefekt. Arcybiskup tytularny Bevagny MARCELLU BARTOLUCCI, Sekretarz”.

Otwarta droga do beatyfikacji ks. kanonika Manuela Nunesa Formigão

Sanktuarium wyraża radość z powodu uznania heroiczności cnót

„apostoła Fatimy” / Carmo Rodeia

Ks. Formigão po raz pierwszy przybył do Cova da Iria 13 września 1917 r.

14 kwietnia 2018 r. papież Franciszek ogłosił dekret o heroiczności cnót ks. kanonika Manuela Formigão. Sanktuarium Fatimskie przyjęło ten fakt z wielkim zadowoleniem.

„Z wielką radością patrzymy na uznanie Kościoła dla osoby księdza kanonika Formigão, wielkiego apostoła Fatimy oraz dla jego przykładowego życia”, powiedział ks. Carlos Cabecinhas. Rektor Sanktuarium uważa, że jest to również kolejny przejaw docenienia Fatimy jako szkoły świętości.

Kapłan skierował gratulacje do zgromadzenia Sióstr Wynagrodzicielek Matki Boskiej Fatimskiej, których założycielem

był ks. Formigão – postać wyjątkowa dla historii badań nad objawieniami w Cova da Iria.

Papież Franciszek nakazał publikację dekretu, uznającego heroiczność cnót ks. kanonika Formigão po audiencji udzielonej kardynałowi Angelo Amato, prefektowi Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych Stolicy Apostolskiej. Zatwierdzenie dekretu jest najważniejszym krokiem w procesie ustanowienia wiernego katolickiego błogosławionym i przedostatnim etapem do ogłoszenia świętości. Do beatyfikacji wymagane jest jeszcze uznanie cudu przypisywanego wstawiennictwu czcigodnego ks. Formigão.

Manuel Nunes Formigão urodził się w Tomar (Portugalia) 1 stycznia 1883 r. i w 12. roku życia wstąpił do seminarium patriarchalnego w Santarém. Po zakończeniu formacji „ze względu na bystrość jego umysłu i wielce pobożne życie, został wysłany do Rzymu, gdzie uzyskał stopień naukowy doktora teologii i prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim”.

13 września 1917 r., kierowany zwykłą ciekawością, po raz pierwszy udał się do Cova da Iria. Był „głęboko sceptyczny w odniesieniu do wydarzeń, o których mówiono, że mają tam miejsce”. Następnie powrócił do Fatimy (a właściwie do wioski Aljustrel) 27 dnia tego samego miesiąca, aby oddzielnie przesłuchać każde z trojga widzających. Po pierwszym przesłuchaniu nastąpiły kolejne w kolejnych tygodniach. Szczególnie istotna była rozmowa z pastuszkami przeprowadzona 13 października 1917 r., kilka

godzin po ostatnim objawieniu, którego ks. Formigão był naocznym świadkiem. Wraz z ponad 60 tysiącami osób obserwował wówczas niezwykle zjawisko, nazwane przez lud „cudem słońca”.

Czcigodny ks. Manuel Formigão zmarł w Fatimie 30 stycznia 1958 r. W roku 2000 Konferencja Episkopatu Portugalii wyraziła zgodę na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego „apostoła Fatimy”.

W styczniu 2017 r. odbyła się ceremonia przeniesienia doczesnych szczątków duchownego z cmentarza w Fatimie do mauzoleum zbudowanego w Domu Matki Boskiej Bolesnej, należącym do Sióstr Wynagrodzicielek Matki Boskiej Fatimskiej. Biskup Leirii-Fatimy mówił wówczas, że był to „kapłan, który oddał się ukazaniu tajemnicy miłości Boga i piękna Jego świętości, która zajaśniała dla pastuszków fatimskich; duchowny, który w sposób wyjątkowy dla swoich czasów zrozumiał wynagrodzicielski aspekt praktykowania wiary, tak mocno podkreślany w orędziu fatimskim”.

„Bez niego, Fatima nie byłaby tym, czym jest dzisiaj”, powiedział bp António Marto, parafrazując stwierdzenie dawnego kardynała patriarchy Lizbony JE António Ribeiro. Swoje wystąpienie ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy zakończył słowami: „To księdzu Formigão zawdzięczamy bez wątpienia potwierdzenie autentyczności wydarzeń i świadectw, szczeroci widzących i prawdziwości ich stwierdzeń, ale także upowszechnienie orędzia poprzez jego pisma i powstanie miesięcznika *Voz da Fátima* oraz Służebników [Matki Boskiej Fatimskiej]. Chcemy wyrazić naszą wdzięczność jemu i Bogu, który wybrał go do tej misji”.

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie mogą być dowolnie wykorzystywane. Przy ich wykorzystaniu należy podać źródło oraz autora (jeśli tekst jest podpisany).

Fátima Światło i Pokój

Dyrektor: Ks. Carlos Cabecinhas

Wydawca i redakcja: Sanktuarium Matki

Boskiej Różańcowej w Fatimie

Płatnik nr. 500 746 699

Adres: Santuário de Fátima – Apartado 31

2496-908 FÁTIMA (Portugal)

tel.: +351 249 539 600 * Fax: +351 249 539 668

Email: comunicacao@fatima.pt

www.fatima.pt

Druk: Gráfica Almondina – Torres Novas

Egzemplarz obowiązkowy: 210 650/04

ISSN: 1647-2438

Zwolnione z rejestru E.R.C. na mocy dekretu 8/99 z 9 czerwca – art. 12, paragraf 1, podpunkt a).

FATIMA ŚWIATŁO I POKÓJ – PRZEDŁUŻENIE / NOWE PRENUMARATY

BEZPŁATNA PRENUMERATA ROCZNA = 4 NUMERY

Wyślij swoje zamówienie na subskrypcję na adres: assinaturas@fatima.pt

Zaznacz język, w jakim chcesz otrzymywać czasopismo:

niemiecki, hiszpański, francuski, angielski, włoski, polski, portugalski

Dla zainteresowanych darowizną na wsparcie publikacji

Przelew bankowy krajowy (Millenium BCP) NIB: 0033 0000 50032983248 05

Przelew bankowy międzynarodowy IBAN: PT50 0033 0000 5003 2983 2480 5

BIC/SWIFT: BCOMPTPL / Czek lub przekaz pocztowy: Santuario de Nossa Senhora de Fatima, Apartado 31, 2496-908 Fatima Portugal

Pomóż nam rozpowszechnić orędzie Matki Boskiej poprzez czasopismo „Fatima Światło i Pokój”!

Seminarium formacyjne dla członków Światowego Apostolatu Fatimskiego

/ Ana Reis / Nuno Prazeres, Międzynarodowy Sekretariat ŚAF

Ważną częścią seminarium były duszpasterskie świadectwa uczestników

Od 25 do 29 czerwca 2018 r. w Domus Pacis (główniej siedzibie Światowego Apostolatu Fatimskiego), na spotkaniu formacyjnym poświęconym treściom orędzia fatimskiego i priorytetom duszpasterskim ruchu na początku drugiego stulecia Fatimy, gościło 150 członków i przedstawicieli władz tego stowarzyszenia z 33 krajów. Na spotkanie, którego głównym tematem było „Łaska i Miłosierdzie – dar Fatimy”, przybyły delegacje z różnych części świata, w tym m.in. z Korei Południowej, Filipin, Panamy, Meksyku, Ghany, Nigerii, Hiszpanii i Irlandii.

Na sesji otwarcia seminarium obecny był kard. António Marto, ordynariusz diecezji Leirii-Fatimy, który podziękował uczestnikom za głoszone przez nich świadectwo o darze, jakim Fatima jest dla świata. Z kolei prof. Américo López-Ortiz, prezydent Światowego Apostolatu Fatimskiego, podkreślał ogromną rolę, jaką ruch przywiązuje do formacji swoich członków. Wyrazem tego jest organizacja międzynarodowego seminarium, które otwiera nowy cykl studiów i refleksji, prowadzących do odkrywania w orędziu objawień drogi ku świętości i ewangelizacji.

Sanktuarium Fatimskie, które współpracowało w przygotowaniu

programu pierwszych dni spotkania, reprezentował dr Marco Daniel Duarte – dyrektor Departamentu Studiów. W wystąpieniu wygłoszonym w imieniu rektora Sanktuarium wyraził on podziękowanie za dzieło upowszechniania orędzia Maryi z Cova da Iria, prowadzone przez Apostolat i zapewnił o gotowości Sanktuarium do popierania dalszych inicjatyw, których celem jest badanie wydarzeń fatimskich.

Prelegenci z Sanktuarium wprowadzali słuchaczy w tematykę dotyczącą

centralnego miejsca Boga w orędziu objawień, Niepokalanego Serca Maryi, tajemnicy fatimskiej, modlitwy różańcowej, zagadnienia pokoju oraz świętości widzących Franciszka i Hiacynty Marto. Wielkie zainteresowanie uczestników poruszonymi tematami było widoczne w pytaniach zadawanych w otwartej przestrzeni dialogu.

W ostatnich trzech dniach refleksja i debata dotyczyły głównie tożsamości i misji Światowego Apostolatu Fatimskiego. Podczas prac w grupach dyskutowano m.in. o programach adoracji eucharystycznej dla dzieci, modelu życia konsekrowanego według charyzmatu fatimskiego, peregrynacjach figury pielgrzymującej Matki Boskiej, finansach i zbiórkach funduszy oraz o właściwym temu ruchowi wymiarze misyjnym. Przedstawiono także świadectwa pracy duszpasterskiej prowadzonej w różnych krajach oraz działania międzynarodowego sekretariatu, który jest ogniwem łączącym przedstawicieli krajowych władz Apostolatu.

W ramach formacji na seminarium wygłoszono jeszcze inne konferencje: o objawieniach w Pontevedrze i w Tuy, o związkach orędzia fatimskiego z duszpasterstwem rodzin oraz o znaczeniu Fatimy w perspektywie eschatologicznej, ukazującej pilną potrzebę wysłuchania i realizacji wezwań Matki Boskiej Fatimskiej w naszych czasach.

Na sesji otwarcia obecny był JE António Marto

Na sympozjum teologiczno-pastoralnym dyskutowano o znaczeniu Fatimy w świecie współczesnym

Trzydniowe sympozjum zgromadziło 300 uczestników / Cátia Filipe

Od 22 do 24 czerwca w sali Dobrego Pastora Centrum Pastoralnego Pawła VI w Sanktuarium Fatimskim odbyło się sympozjum teologiczno-pastoralne „Fatima: co to dzisiaj znaczy?”. Jednym z głównych celów tego naukowego spotkania było twórcze rozwinięcie tematu bieżącego roku duszpasterskiego „Dziękczynienie za dar Fatimy”, który stanowi część trzyletniego okresu (2017-2020) poświęconego zagadnieniu „Czas Łaski i Miłosierdzia”.

W centrum, trwającego 3 dni, sympozjum znalazło się orędzie fatimskie, rozważane w różnych aspektach, zawartych w słowach: „przyjąć i przeżyć” (pierwszy dzień), „przeżyć i głosić” (drugi dzień) i „rozważać” (trzeci dzień). Uczni z portugalskich i zagranicznych placówek naukowych – w oparciu o źródła i losy bohaterów wydarzeń fatimskich – zastanawiali się nad ludzką egzystencją.

Otwierając prace sympozjum ordynariusz diecezji Leiria-Fatima powiedział, że Fatima nie jest jedynie „cennym eksponatem w zasobach pamięci”, ale ma charyzmat teologiczny i duszpasterski, w który Kościół powinien się wsłuchać i przekazać światu. Bp António Marto mówił: „Fatima nie jest zwykłą historią, którą przechowujemy jak cenny ekspozycy-

S. Angela Coelho była jedną z prelegentek podczas sympozjum

nat w zasobach pamięci Kościoła. Jako dar od Boga, Fatima ofiarowuje nam określoną mistagogię, będącą ukoronowaniem Dobrej Nowiny, określoną pedagogikę wiary, która uobecnia się w każdym czasie i daje życiową nadzieję ludziom wierzącym; ofiarowuje nam wreszcie określone prorocstwo, niosące światło przenikające wizję historii i kondycji ludzkiej”. I kontynuował: „Dlatego jeśli Fatima jest

darem, to jest także odpowiedzialnością dla Kościoła, który powinien o Fatimie słuchać, dyskutować, pozwolić jej do siebie przemówić i nieść ją światu”.

Bp Marto zakończył swoje wystąpienie inauguracyjne słowami: „Współczesnego znaczenia Fatimy trzeba poszukiwać w ludzkiej wrażliwości, a więc w murach, wyznaczających fizyczne i duchowe granice rozpacz, w dzisiejszych «wieżach Babel», które budujemy, aby nadać boskie znaczenie osobistym pragnieniom, w łodziach, które żeglują na śródziemnych morzach teraźniejszości ku naszemu brakowi gościnności i niewrażliwości uporządkowanego życia”.

Rektor Sanktuarium ks. Carlos Cabecinhas stwierdził, że sympozjum to czas na pogłębienie refleksji dotyczącej wydarzenia, które – choć miało miejsce sto lat temu – „nadal porusza świat, ludzi i Kościół”.

Z kolei Marco Daniel Duarte, przewodniczący komisji organizacyjnej sympozjum, podkreślał fakt, że – sto lat po objawieniach Matki Boskiej w Cova da Iria i po uroczystych obchodach, upamiętniających te wydarzenia – należy skupić się na „różnych sposobach myślenia i zadawania pytań o współczesne znaczenie Fatimy”.

Chór żeński z Vale do Sousa pod dyktando Sílvia Corteza wystąpił w czasie sympozjum teologiczno-pastoralnego

Tezy:

„Fatima stała się laboratorium ludzkości, deltą, do której spływają człowiecze cierpienia i bóle. Fatima jest niczym akustyczna muszla, w której możemy wsłuchać się w pytania, nawet te najbardziej dramatyczne” – ks. José Tolentino Mendonça, dyrektor Wydziału Teologii Portugalskiego Uniwersytetu Katolickiego

„Kościół, postrzegany jako «szpital polowy», może zaoferować bardziej efektywną terapię poprzez sprowokowanie spojrzenia poza siebie samego, co pozwala na otwarcie się na bliźniego i odnalezienie drogi nadającej sens istnieniu każdego człowieka” – abp Rino Fisichella, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Nowej Ewangelizacji

„Przykładnie wierne życie pastuszków jest najlepszą syntezą tego wszystkiego, do czego powołany jest Kościół” – Pedro Valinho Gomes, teolog i dyrektor Departamentu ds. Przyjmowania Pielgrzymów Sanktuarium Fatimskiego